
KLIMAATMARS MET DE KOOKWEKKER

De Klimaatcoalitie, waar Milieudefensie ook in zit, wil het Klimaatalarm slaan op **zondag 14 maart**. **Bij de Oldehove** kun je dan op, in overleg met de gemeente, geplaatste stippen van 2 tot 3 uur een programma volgen dat eindigt met een minuut lang lawaai maken met sirene, koebel, pannen, telefoon of wat dan ook. Je mag dat ook om 15.00 uur vanaf je balkon doen, het is een landelijke actie om drie dagen voor de verkiezingen een daadkrachtig beleid te eisen. We organiseren mee en doen hierbij de link voor jullie informatie:

<https://klimaatmars2021.nl/doe-mee/doe-mee-als-deelnemer/>

RÛGE DONG* IN DE HOUNSPOLDER

Fiets in Goutum na de kerk rechtsaf en na een paar minuten sta je bij de Wymetor van de Hounspolder. Een toevluchtsoord voor veel weidevogels met goede broedresultaten. De Molenstichting zorgt voor plas-dras, er is een huurovereenkomst met een boer die zorgt voor rûge dong, een actieve vrijwilligersgroep rastert af tegen katten, kortom met veel inzet is hier zelfs hoger resultaat dan in de zogenaamde compensatiegebieden. Het tekent de armoede in Fryslân dat de vogels hier nog zitten terwijl al aan drie kanten huizenbouw het poldertje inklemt. Nu wil wethouder De Haan (PvdA) de laatste kant ook nog volbouwen waarmee de vogels worden afgeschreven aldus de weidevogelrichtlijn die zegt dat 300 meter afstand nodig is.

Het rapport van de gemeente waarin dit beschreven staat is bewust achtergehouden, we kunnen het niet anders zeggen. Het was al begin mei vorig jaar uitgekomen maar we hebben het pas in november met veel moeite boven water gekregen. De raadsfracties zijn door ons geïnformeerd, Gemeentebelangen en de Partij voor de Dieren nodigden ons daarop uit voor toelichting nadat de wethouder hen had laten weten dat Milieudefensie zich aan de reguliere communicatie onttrok. Onwaar. We hadden daarnaast nog met wethouder Wassink (GL, portefeuille milieu en wijkwethouder van het gebied), een gesprek belegd bij de Hounspolder, samen met de voorzitter van de Molenstichting, Rembrandt Veldhuizen van Zanten, om eens niet alleen over de bouwopgave te praten.

Zodra het binnenkort geagendeerd staat [iBabs Online](#) spreken we in bij de raad, we vragen hierbij zoveel mogelijk mensen dat te doen.

*ruige mest, insectenrijk

BREAKING NEWS: GEEN JONGEN GROOT IN COMPENSATIEGEBIED

Ons onderzoek naar de resultaten van de gebieden waar de vogels naar moesten verhuizen (voor de Hem en de Hounspolder is een gebied van 7,7 ha bij de Jorwerter Feart gedacht) levert recent heel slecht nieuws op. De provincie stuurde ons op verzoek een grafiek, zie bijlage, daarop is te zien dat de afgelopen drie jaar er géén broedpaar kans heeft gezien jongen groot te brengen in dit gebied.

JSF MAAKT BIJ LANDING ZELFDE LAWAAI ALS 15 KEER OUDE VLIEGTUIG

Eindelijk (terug te zien op: <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/domper-voor-defensie-jsf-maakt-veel-meer-herrie-dan-verwacht-wat-gevolgen-kan-hebben-voor-het-aantal-vluchten>) besteedde de actualiteitenrubriek EenVandaag aandacht aan het geluid van de, nu nog maar zeven straks veertig, JSF's. Wij hadden al veel informatie geleverd, via onze advocaat Gina Kamsma, maar het item werd steeds uitgesteld. Hun eigen onderzoek had opgeleverd dat er gemiddeld 10 decibel meer geluid is, met uitschieters naar 120 decibel. Dit is andere koek dan de extra 3 decibel die ons met de zogenaamde "belevingsvluchten" van Defensie werden voorgespiegeld.

Vliegbasis Leeuwarden liet weten nog te onderzoeken hoe ze met minder geluid konden vliegen, en ook de auditcommissie die het geluidsmetnet beheert, wilde nog voorbarige conclusies vermijden. Wij vinden dit ongelofelijk, is de verdriedubbeling van de klachten van omwonenden een te verwaarlozen detail? Het gaat van kwaad naar erger.

Hoe was het ook alweer?

Milieudefensie Lwd heeft samen met zo'n 40 omwonenden de Inspectie waar de vliegbasis onder valt in 2019 gevraagd Defensie aan te pakken op hun twintig jaar oude milieuvergunning. Inmiddels heeft advocaat Gina Kamsma zoveel boven water gekregen dat het niet meer in dit kolommetje past. Ze heeft er een artikelenreeks over op www.liwwadders.nl geschreven die we van harte willen aanbevelen.

Er werden TweedeKamervragen n.a.v. deze artikelen gesteld. Het bleek dat naast de zwaar verouderde omgevingsvergunning een natuurvergunning ontbreekt! De Inspectie en LNV wilden echter niet ingrijpen omdat de staatssecretaris van Defensie, Barbara Visser, beloofde dat nieuwe aanvragen voor vergunningen onderweg waren. Wij moeten dan maar bij voorbaat geloven dat die positief uitvallen voor Defensie.

Inmiddels hebben we in december een hoorzitting met Defensie gehad over ons bezwaar tegen het uitstel van de aanpak van de vliegbasis zonder vergunningen. Inmiddels lopen er vanaf 9 januari dwangsommen voor LNV omdat de termijn om op onze bezwaren te besluiten is verstreken.

De planning is nu dat in maart de beide ontwerpvergunningen worden gepubliceerd. Iedereen kan daartegen bezwaar maken (een zienswijze indienen). De geluids- en uitstootrapporten zijn, en blijven?, geheim.

Het zou goed zijn wanneer alle klachten over de basis ook bij de raadsleden terecht zouden komen, maar deze worden buiten de jaarlijkse gemeentelijke klachtenrapportage gehouden omdat ze binnen een aparte commissie worden behandeld.

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD BIJ DE MILIEUFEDERATIE

Ons was het, schandelijk, onbekend maar we blijken een landelijk pootje te hebben dat maatschappelijke diensttijd organiseert, in gaaf Fries geheten: Fair Future Generators, ze vroegen ons in deze Nieuwsbrief de oproep te herhalen, ze kunnen nog jongeren tussen 18 en 28 jaar plaatsen in een traject bij de Friese Milieufederatie. Zie op

<https://milieudedefensie.nl/actie/fairfuturegenerators>

KONINGSDIEP WACHT

Nog steeds wachten we op een oproep voor het behandelen van ons beroepschrift bij de Raad van State. Het is haast onwerkelijk als je steeds de voornemens van het Wetterskip en de provincie in de krant leest over de waardering van natuurwaarden. Als dat nu eens werkelijk beleden wordt hoeven wij toch niet voor de waterpeilverhoging van het Koningsdiepgebied naar de Raad van State? Het is zelfs zo dat op dit moment juist de pure veengebieden in de hele provincie worden uitgesloten van peilverhoging.

In maart besluit Provinciale Staten over de Visie Veenweidegebied voor de periode van 2021 tot 2030, onze zienswijze is ingediend, wij volgen in spanning de behandeling door de statenleden.

NOG 100 VOETBALVELDEN VOL ZONNEPANELEN IN LEEUWARDEN

Gemeenten moeten voor het Rijk verplicht hun deel van de Regionale Energie Strategie invullen om *landelijk* tot gehalveerde CO2 uitstoot -ten opzichte van 1990- te komen.

Om dat te halen leverden de gemeenten vorig jaar hun stukken in met veel voornemens tot zonnepanelen en windmolens. Leeuwarden stelt in de komende jaren zo'n 100 voetbalvelden op de grond hiervoor nodig te hebben.

Moet het Rijk omgekeerd niet ook eens een quotum worden opgelegd? Dat ze eens met maatregelen het verbruik van brandstof met de helft verminderen?

Voorbeeld: een *aluminiumblikje maken kost evenveel stroom als een kookwas op 90 graden, maar grootverbruikers krijgen nog altijd korting op stroom, dus dit vervuilende product wordt gesubsidieerd goedkoop gehouden.*

Gemeenten, vraag eens om een tegenprestatie van het Rijk voordat je hier (natuur)gebieden vol zonne- en windparken zet. Gun ons bedenktijd, verminder eerst eens het verbruik.

Secretariaat afd. Ljouwert:

p/a Vierhuisterweg 40

8919 AJ Ljouwert.

058-2670500 of sietskeinberg@gmail.com

<https://milieudedefensie.nl/lokaal/leeuwarden>